

منع ورود زنان به رستوران‌ها!

زنان هراتی این تصمیم طالبان را «تحقیرآمیز» می‌خوانند

ریاست امر به معروف و نهی از منکر طالبان در هرات به‌تازگی ورود زنان به رستوران‌های دارای «فضای سبز» را منع کرده است. مالکان رستوران‌ها اما می‌گویند که طبق دستور شفاهی محتسبان این ریاست، هیچ زنی حق ورود به رستوران را ندارد. این تصمیم طالبان با واکنش‌های زیادی مواجه شده است. زنان هراتی این تصمیم طالبان را «تحقیرآمیز» عنوان می‌کنند و می‌گویند که عمل کردهای زن‌ستیزانه این گروه باید هر چه زودتر متوقف شود.

وضعیت ناگوار پناهجویان سیاسی ایران در افغانستان

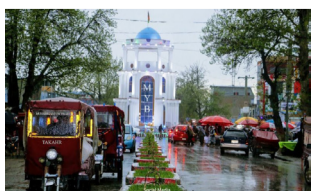

واکنش‌ها به احتمال خروج یوناما از افغانستان!

این نهاد در حل منازعه ناکام بوده است

تفنگ‌داران ناشناس در تخار یک داکتر زن را کشتند

۸ صبح، تخار: منابع محلی در ولایت تخار می‌گویند که تفنگ‌داران ناشناس یک داکتر زن را در این ولایت به قتل رسانده‌اند. منابع روز جمعه، ۲۵ حمل، می‌گویند که این رویداد شام روز گذشته در نزدیکی روستای چنزی در شاهراه عمومی تخار - کندز زمانی رخ داده است که این داکتر از کندز به سمت تخار روان بوده است. مقتول ذاکره رحمانی نام داشته است. منابع می‌افزایند که تفنگ‌داران ناشناس موتور حامل این داکتر را توقف داده و او را گلوله‌باران کرده‌اند. برخی از منابع که نمی‌خواهند نام‌شان گرفته شود، ادعا می‌کنند که این داکتر از سوی طالبان تیرباران شده است. داکتر سرور، شوهر مقتول، نیز در این رویداد زخم شدید برداشته است. طالبان به خانواده این داکتر هشدار داده‌اند که جزییات این رویداد را با رسانه‌ها در میان نگذارند. داکتر ذاکره از چند سال به این سو در کلینیک صحت ولسوالی چال تخار و در شفاخانه شهید احمدشاه مسعود در ولایت تخار به‌عنوان داکتر نسایی و ولادی کار می‌کرد. این در حالی است که در ماه گذشته یک کارمند صحتی زن در ولسوالی وردوج ولایت بدخشان نیز به‌گونه رموز کشته شد.

مکتب ویژه دانش‌آموزان افغان در هند تعطیل می‌شود

۸ صبح، کابل: مکتب ویژه دانش‌آموزان افغان با ۳۰۰ دانش‌آموز در صنف‌های مختلط دختر و پسر که با حمایت دولت پیشین در دهلی فعالیت می‌کرد، تعطیل می‌شود. روزنامه ایندین اکسپرس روز جمعه، ۲۵ حمل، گزارش داده است که این مکتب سیدجمال‌الدین افغان نام دارد و پس از حدود سه دهه که به زبان‌های فارسی و پشتو از صنف اول تا دوازدهم در آن تدریس می‌شد، به دلیل به رسمیت شناخته نشدن مدارک آن از سوی وزارت معارف طالبان، مسدود می‌شود. این روزنامه به نقل از یک مقام وزارت امور خارجه هند گفته که انتقال این دانش‌آموزان به مکاتب هندی به نفع آینده آن‌ها است. از جانبی، سفارت افغانستان در دهلی نیز این موضوع را به ایندین اکسپرس تایید کرده و افزوده

است که این نماینده‌گی در تلاش یافتن کار برای معلم این مکتب پس از تعطیلی آن در پایان ماه مارچ سال روان میلادی است. این مکتب در سال ۱۹۹۴ به‌عنوان یک مرکز آموزشی برای کودکان مهاجران افغانستان در هند شروع به کار کرد و در سال ۲۰۰۸ به مکتب ابتدایی ثبت شد و در سال ۲۰۱۷ به لیسه ارتقا کرد. دولت پیشین افغانستان هزینه‌های این مکتب را تمویل می‌کرد. این در حالی است که این مکتب پس از روی کار آمدن طالبان، با حمایت مالی وزارت خارجه هند به کارش ادامه می‌داد. این مکتب در حالی تعطیل می‌شود که با تسلط طالبان بر افغانستان، دروازه مکاتب به روی دختران بالاتر از صنف ششم مسدود است.

۲۲۰ خانواده در خوست از کمک‌های سویس مستفید شدند

نقش انفعالی یوناما و قباحت زدایی از طالبان

دفتر هیات معاونت سازمان ملل متحد در افغانستان یا یوناما در پی ممنوعیت کار زنان در نهادهای سازمان ملل متحد هشدار داده است...

توماس وست و نخست‌وزیر قطر در مورد افغانستان گفت‌وگو کردند

۸ صبح، کابل: توماس وست، نماینده ویژه امریکا برای افغانستان، در دیدار با محمد بن عبدالرحمان آل ثانی، نخست‌وزیر قطر، در مورد مسایل افغانستان گفت‌وگو کرده‌اند. توماس وست، نماینده ویژه ایالات متحده امریکا برای افغانستان، روز جمعه، ۲۵ حمل، با نشر توییتی از دیدارش با محمد بن عبدالرحمان آل ثانی و مطلق بن ماجد القحطانی، نماینده ویژه وزیر خارجه قطر در مورد حل منازعات، خبر داده است. آقای وست نگاشته است: «قطر یک شریک مهم است. در حالی که ما به دنبال حفاظت از منافع ایالات متحده هستیم، از مردم افغانستان پشتیبانی می‌کنیم و از حقوق آن‌ها دفاع می‌کنیم.» جزییات بیشتری از این دیدار در توییت آقای وست ارائه نشده است. گفتنی است که پس از تسلط طالبان بر افغانستان، قطر از جمله کشورهایی است که روابط نزدیکی با این گروه داشته است.

طالبان حدود ۱۰۰ تن را پس از درگیری اخیر در سالنگ بازداشت کرده‌اند

۸صبح، پروان: منابع محلی می‌گویند که پس از درگیری اخیر میان طالبان و نیروهای جبهه آزادی پروان، این گروه دست کم ۱۰۰ تن از باشندگان ولسوالی سالنگ را بازداشت کرده‌اند.

منابع روز جمعه، ۲۵ حمل، به روزنامه ۸صبح می‌گویند که این شمار از افراد در دو روز گذشته از بخش‌های مختلف سالنگ به اتهام همکاری با جبهه‌های نظامی ضد این گروه بازداشت شده‌اند. طالبان با اعزام صدها جنگ‌جو و بازداشت غیرنظامیان در ولسوالی سالنگ، در پی شناسایی همکاران احتمالی جبهه‌های مخالف این گروه هستند.

افزون بر این، طالبان در دو روز گذشته بازرسی‌های خانه‌به‌خانه را در بخش‌های مختلف این ولسوالی آغاز کرده و مردم محل را مورد آزار و اذیت قرار داده‌اند طوری که شماری از خانواده‌ها به دلیل هراس از طالبان مجبور به فرار از محل زنده‌گی شان شده‌اند.

از سوی هم، طالبان اجازه برگزاری نماز جنازه فهیم سالنگی از فرماندهان ارشد جبهه آزادی را به خانواده‌اش در منطقه قلاتک این ولسوالی نداده‌اند.

ترقی داخلی، اعتبار خارجی

نشست سمرقند در نبود نماینده‌گان قانونی افغانستان و با حضور وزیران خارجه کشورهای برگزار شد که برخی از آن‌ها سال‌ها علیه تلاش مردم ما به هدف عبور از جنگ و بحران، با مدارس، اردو، استخبارات، دیپلماسی، پول و اسلحه ایستاده بودند و در نزدیک به دو سال اخیر، سقوط دولت و دربه‌دوری مردم ما را بارها با حمایت از طالبان و موضع‌گیری‌های مشکوک تجلیل کرده‌اند. در شرایطی که دولت ملی وجود ندارد، کشور رسماً در اشغال ملیشه‌های مزدور و جنگ‌جویان نیابتی است و اکثریت باشندگان در نتیجه دساتیر قرون‌وسطایی طالبان در حبس خانگی و محرومیت‌های بی‌شمار به سر می‌برند، صحبت همسایه‌گان از سرمایه‌گذاری و افزایش فعالیت‌های تجاری در افغانستان، بیش از آن‌که همکاری باشد، به نظر می‌رسد تلاش برای بهره‌گیری از درمندی‌گی باشندگان این سرزمین است. دعوت مشروط نماینده‌گان گروه طالبان و برخورد تحقیرآمیز با آنان هرچند در ظاهر نشانه هم‌سوئی با جامعه جهانی در به رسمیت نشناختن امارت آن گروه می‌تواند باشد، اما در عین حال تصویر آزاردهنده از جایگاه کشور ما در دیپلماسی منطقه‌ای را نشان می‌دهد.

برای نماینده‌گان طالب که اداره کنونی را با کشتن و تخریب در داخل و سزاش با بیگانه‌گان در خارج به دست آورده‌اند، همین دعوت‌های تحقیرآمیز نیز دستاورد حساب می‌شود، اما برای دیگران چانه‌زنی همسایه‌گان در امور کشور ما همچون سرزمین بی‌دولت و بی‌پرچم و ملت بی‌نمایند، مایه شرمساری است و تا زمانی که در یک سوی میز نماینده‌گان قانونی کشور حضور نداشته باشند، چنین گفت‌وگوها گرهي از مشکلات افغانستان نخواهد گشود و کشورهای منطقه نیز از عواقب بحران جاری در افغانستان امان نخواهند یافت.

نمایند طالب در سخنرانی سمرقند از ذکر «مارت» بدنامش دوری جسته، از شریعت و جهاد یاد نکرده، از ضرورت بستن مکتب و دانشگاه، منع سفر و حمام، سرکوب آزادی بیان و کشتار مخالفان چیزی نگفته است. گویا تشکیل «مارت» و تطبیق شریعت ابزار تحقیر و سرکوب مردم است، نه آن‌گونه که ملاهای طالب در مساجد و مجالس داخلی آن‌ها را ماموریت دینی و اسلامی می‌خوانند و تعهد می‌سپارند که تا فتح کامل جهان و اعمال شریعت طالبانی بدون محلوظات سیاسی و دیپلماتیک از پا نخواهند نشست. در آن نشست او از حاکمیت قانون در افغانستان سخن گفت، در حالی که امیرش همه قوانین را لغو اعلام کرده است و جز شریعت به دستور امیر، قانونی در امارت طالب رسمیت ندارد. او از نیاز منطقه برای هم‌صدایی در رفع موانع بر سر اهداف مشترک یاد کرده است، در حالی که در داخل افغانستان اطاعت و تک‌صدایی را تنها راه نجات می‌دانند و کسی جز امیر و ملاهای نزدیک به او حق ندارد در امور مهمی چون تعلیم، کار، آزادی و اداره سخن بگوید. او از چندقطبی شدن جهان و فرصت‌های پیش‌روی منطقه اوراسیا سخن گفته و از آن استقبال کرده است، در حالی که در داخل افغانستان جهان سیاه‌وسفید، فاقد تنوع و تک‌قطبی خواسته می‌شود و در هر امری تنها چشم ملا و دهان امیر مرجع تبلیغ می‌گردد.

دشمنی با مردم و کرنش در برابر خارجی‌ها، اعتبار نمی‌آورد. خشونت در داخل و تعامل در خارج، عاقبت دردناک دارد. همچنان تاکید بر قانون و هم‌دیگری‌پذیری در استیج‌های خارجی، اما تحمیل سکوت و تک‌صدایی در داخل، برای مدت طولانی تحمل نخواهد شد. طالبان در جریان مذاکرات دوحه از این دورویی سود جستند و با نرمش در برابر خارجیان و خشونت علیه هم‌وطنان حمایت کشورهای منطقه و قدرت‌های جهان را کمایی کردند؛ اما این تناقض و دورویی اکنون سد راه بزرگ در برابر رسمیت اداره آن گروه، جلب حمایت مردم و شکل‌گیری دولت قانونی شده است. حقارت بین‌المللی طالبان حاصل دشمنی آن گروه با مردم است. با تحقیر و سرکوب مردم و ترویج عقب‌ماندگی در داخل کشور، نمی‌توان بازیگر منطقه‌ای شد.

تام وست: در دوحه با متحدان کلیدی امریکا درباره افغانستان گفت‌وگو کردم

۸صبح، کابل: تام وست، نماینده ویژه امریکا برای افغانستان، می‌گوید که با «متحدان کلیدی» امریکا درباره افغانستان گفت‌وگو کرده است.

وست در رشته‌توییتی نگاشته است که روز پنج‌شنبه، ۲۴ حمل، با اعضای «مجمع فکر آینده افغانستان» که شامل شماری از اعضای حکومت پیشین افغانستان، فعالان حقوق زن، فعالان مدنی و بزرگان قبایل می‌شود، در دوحه دیدار کرده است.

نمایند ویژه امریکا افزوده که در این نشست حامیان و مخالفان طالبان پیشنهادهای مختلفی برای رسیدگی جامعه بین‌المللی به چالش‌های موجود در افغانستان ارائه کرده‌اند.

وی مدعی شده است که همه شرکت‌کننده‌گان این نشست از گفت‌وگو به‌عنوان راه‌حل چالش‌های کنونی افغانستان حمایت و با مبارزات مسلحانه مخالفت کرده‌اند.

بربنیاد گزارش‌ها، «مجمع فکر آینده افغانستان» جریان‌ی متشکل از شماری از اعضای حکومت پیشین و از چهره‌های نزدیک به گروه طالبان است.

نشست دوحه پنجمین نشست این مجمع است که در دانشگاه حماد بن‌خلیفه برگزار شد و در اعلامیه پایانی خود از گروه طالبان خواست که ممنوعیت کار زنان و آموزش دختران را بردارند.

یک زن و کودک در رودخانه کوچکه غرق شدند

کنار این رودخانه رفته بودند. تاکنون جسد‌های این زن و کودک از آب پیدا نشده‌اند.

به گفته منابع، چهار تن از اعضای این خانواده در رودخانه کوچکه فیض‌آباد غرق شده بودند، اما دو تن آنان از سوی مردم محل نجات داده شدند.

منابع دلیل وقوع این رویداد را بی‌توجهی آن خانواده عنوان می‌کنند.

کوکچه یکی از رودخانه‌های مشهو در شمال کشور است که از یخچال‌های طبیعی کران و منجان ولایت بدخشان سرچشمه می‌گیرد.

پیش از این نیز رویدادهای مشابه در این رودخانه اتفاق افتاده است.

۸صبح، بدخشان: منابع محلی در بخشان می‌گویند که یک زن و یک کودک در رودخانه کوچکه در این ولایت غرق و ناپدید شده‌اند.

این رویداد عصر روز جمعه، ۲۵ حمل، زمانی رخ داده است که اعضای یک خانواده برای تفریح در

انفجار مریمی هاوان در ننگرهار؛ دو کودک کشته و زخمی شدند

طالبان در ننگرهار وقوع این رویداد را تأیید کرده‌اند. وضعیت صحتی کودک زخمی نگران‌کننده توصیف شده است.

انفجار ماین و مهمات باقی‌مانده از جنگ در کشور، هرازگاهی از کودکان قربانی می‌گیرد. پیشتر گزارش شد که شماری از جوانان افغانستان به دلیل افزایش فقر، سراغ مهمات جا مانده از جنگ می‌روند تا با فروش آن‌ها برای خانواده‌هایشان غذا تهیه کنند.

۸صبح، ننگرهار: در اثر انفجار یک مریمی هاوان در ننگرهار یک کودک کشته و یک کودک دیگر زخمی شده است.

این رویداد روز پنج‌شنبه، ۲۴ حمل، در روستای دونوی ولسوالی کوت ننگرهار به وقوع پیوسته است.

سهیل، کودک شش‌ساله، در این رویداد کشته و خواهر هشت‌ساله‌اش زخمی شده است.

یونیسف در ولایت غور فعالیتش را تعلیق کرد

تعلیق در آورده است. منابع به روزنامه ۸صبح می‌گویند که یونیسف از روز چهارشنبه، ۲۴ حمل، فعالیتش در غور را متوقف کرده است.

به نقل از منابع، فعالیت یونیسف در این ولایت پس از آن به حالت تعلیق در آمد که طالبان کمک‌های توزیع‌شده این نهاد را از مردم پس گرفتند.

پیش از این، یونیسف بارها از مداخله طالبان در توزیع کمک‌ها انتقاد، اما این گروه همواره رد می‌کرد. کارمندان یونیسف در غور به دلیل تهدیدات امنیتی حاضر به گفت‌وگو در این مورد نشدند.

گفتنی است که پیش از این اداره توسعه امریکا در افغانستان گفته بود که طالبان در روند کمک‌رسانی این نهاد و نهادهای دیگر مداخله می‌کنند و در مواردی از آنان اطلاعات کارمندان‌شان را می‌خواهند.

۸صبح، غور: منابع معتبر در ولایت غور می‌گویند که صندوق حمایت از کودکان سازمان ملل متحد (یونیسف) فعالیت‌هایش در این ولایت را به حالت

برای بیش از ۸۰۰ خانواده نیازمند در کاپیسا بسته‌های مواد غذایی توزیع شد

۸صبح، کاپیسا: موسسه هماهنگی کمک‌های انسانی (CHA) برای دست‌کم ۸۲۴ خانواده نیازمند در کاپیسا بسته‌های مواد غذایی توزیع کرده است.

مسیح‌الله هارونی، مسوول ولایتی برنامه حمایت اجتماعی و معیشتی کاپیسا، روز جمعه، ۲۵ حمل، در صحبت با روزنامه ۸صبح، گفت که این کمک‌ها در یک هفته گذشته از طریق ۴۸ شورای انکشافی کاپیسا توزیع شده است.

بسته‌های کمکی شامل آرد، برنج، روغن و برخی مواد خوراکی دیگر می‌شود.

در همین حال شماری از ساکنان کاپیسا با ابراز خرسندی از توزیع این کمک‌ها می‌گویند که نهادهای امدادرسان بین‌المللی باید این گونه برنامه‌ها را تداوم و گسترش دهد.

از سوی دیگر، صندوق کودکان ملل متحد (یونیسف) برای دانش‌آموزان ۶۰ مکتب در بادغیس روند توزیع لوازم آموزشی را آغاز کرد. این کمک‌ها روز پنج‌شنبه، ۲۴ حمل، برای دانش‌آموزان ولسوالی آبکمری ولایت بادغیس آغاز و قرار است تا آخر هفته پیش‌رو ادامه یابد. این کمک‌ها در حالی از سوی نهادهای امدادرسان بین‌المللی به نیازمندان صورت می‌گیرد که از زمان تسلط طالبان بر کشور به این‌سو، فقر و بیکاری به‌گونه بی‌پیشینه گسترش یافته است.

واکنش‌ها به احتمال خروج یوناما از افغانستان؛

این نهاد در حل منازعه ناکام بوده است

امیر کاوه

دفتر هیات معاونت سازمان ملل متحد در افغانستان (یوناما) به تازگی هشدار داده است که اگر کارمندان زن اجازه کار در نهادهای این سازمان را نداشته باشند، گزینه خروج از کشور را بررسی می‌کند. یوناما تعلیق کار زنان در نهادهای سازمان ملل را توسط طالبان تبعیض آشکار و در تضاد با اصول این سازمان خوانده است. با این حال شماری از جریان‌های سیاسی کارکرد دست‌کم دو ساله این نهاد را ناموفق توصیف می‌کنند و می‌گویند که یوناما نتوانسته در روند حل منازعه و ایجاد گفت‌وگوهای صلح در مطابقت با قطع‌نامه‌های شورای امنیت و منشور سازمان ملل متحد عمل کند. شورای مقاومت ملی برای نجات افغانستان می‌گوید که تعامل یوناما با طالبان هیچ کمکی در حل منازعه در کشور نکرده است. حزب جنبش ملی اسلامی افغانستان نیز کارکردهای دو سال پشین یوناما در افغانستان را نقد می‌کند. به گفته اعضای این حزب، افرادی که در رأس این نهاد قرار دارند، باعث «ناکارگی» یوناما شده‌اند. حزب جمعیت اسلامی ارایه گزارش‌های یوناما را «غیرواقعی» و در راستای عادی‌سازی سلطه طالبان توصیف کرده است. افزون بر این همه، ائتلاف جنبش‌های زنان معترض یوناما را به «همپان‌خانه طالبان» تشبیه کرده و خواستار توقف فعالیت این نهاد با سازوکارهای مربوط به آن شده است. دفتر هیات معاونت سازمان ملل متحد در افغانستان (یوناما) به تازگی هشدار داده است که منع کار زنان در نهادهای مربوط به سازمان ملل متحد از سوی طالبان، خلاف اصول و ارزش‌های این نهاد است. یوناما با پخش اعلامیه‌ای گفته است: «این آخرین اقدام از یک سلسله اقدامات تبعیض‌آمیز است که توسط مقام‌های حاکم طالبان به هدف محدود کردن شدید مشارکت زنان و دختران در اکثر موارد زنده‌گی عامه و روزمره در افغانستان صورت گرفته است.» دفتر یوناما در این اعلامیه به صورت واضح بیان کرده است، در صورتی که طالبان کار زنان در این نهاد را مستثنا قرار ندهند، هیات معاونت سازمان ملل متحد در افغانستان فعالیت خود را متوقف خواهد ساخت. در بخشی از این اعلامیه همچنان آمده است که پیامدهای ناگوار توقف فعالیت یوناما بر دوش طالبان خواهد بود.

اکنون که هشدار یوناما مبنی بر توقف فعالیت این نهاد در افغانستان مورد بحث قرار گرفته، شماری از جریان‌های سیاسی از چگونگی تعامل این دفتر با طالبان انتقاد می‌کنند. اعضای شماری از این جریان‌ها در گفت‌وگو با روزنامه ۸ صبح می‌گویند که نتیجه تعامل دوسویه این نهاد با طالبان و ارایه کمک‌های بشری، در حل سیاسی منازعه هیچ کمکی نکرده است. در این گزارش به دیدگاه شماری از جریان‌های سیاسی پرداخته شده که تاکنون به مقاومت مسلحانه با طالبان دست به ماشه نبرده‌اند و خواستار حل نزاع افغانستان از طریق گفت‌وگو هستند.

دیدگاه شورای مقاومت ملی برای نجات افغانستان
 خالد پشتون، سخنگوی شورای مقاومت ملی برای نجات افغانستان، در صحبت با روزنامه ۸ صبح کارکرد هیات معاونت سازمان ملل متحد در افغانستان (یوناما) را «دوپهلو» توصیف می‌کند. آقای پشتون می‌گوید که یوناما در بیش از بیست ماه گذشته با تزریق کمک‌های اقتصادی، ارزش و ثبات پولی را در افغانستان حفظ کرده و در حل مشکلات اقتصادی و معاش آموزگاران به طالبان کمک کرده است. از دید او، این تعامل یوناما با طالبان تا حدی مشکلات کشور را برطرف ساخته، اما از لحاظ سیاسی تقویت گروه طالبان به نفع شهروندان کشور نبوده است.

سخنگوی شورای مقاومت ملی برای نجات افغانستان می‌افزاید: «یوناما، جامعه بین‌المللی و طالب‌ها در ایجاد حکومت همه‌شمول و برقراری صلح ناکام بوده‌اند. یوناما و طالب‌ها درباره صلح قدم‌های جدی برنداشته‌اند تا به منازعه‌ای که در افغانستان وجود دارد، اختتام داده شود. تعامل یوناما با طالب‌ها هیچ نوع کمکی برای حل منازعه نکرده، حملات داعش هر روز و هر هفته در ولایات مختلف وجود دارد، حتا گروه‌های دیگری علیه طالب‌ها می‌جنگند.» خالد پشتون تأکید می‌ورزد: «یوناما به شکل انفرادی با رهبران این شورا در تماس بوده است. به شکل عمومی صحبت نشده که در شورا بیایند به صدای همه‌گی [اعضای] شورای رهبری گوش بدهند، تمام ۱۶ کمیته و اعضای شورای مقاومت حضور داشته باشند. در چنین مسایل، یوناما نه تماس گرفته و نه علاقه‌مندی نشان داده است.»

حزب جنبش ملی اسلامی افغانستان
 در همین حال احسان نیرو، سخنگوی حزب جنبش ملی اسلامی افغانستان، ماموریت دفتر هیات معاونت سازمان ملل متحد در افغانستان را ناکام توصیف می‌کند. آقای نیرو در صحبت با روزنامه ۸ صبح می‌گوید: «فعالیت‌های این نهاد در افغانستان هیچ نوع تاثیر مثبت روی تغییر وضعیت کنونی در بخش‌های مختلف نداشته است. نه تنها در مسایل سیاسی، بلکه در مسایل حقوق بشری نیز هیچ نوع کارکرد قابل ملاحظه‌ای در ابعاد مثبت به وجود نیامده است.»
 سخنگوی حزب جنبش ملی اسلامی افغانستان، یوناما را به «ناکارگی» متهم می‌کند و معتقد است که مسوولان بلندرتبه این نهاد باعث فعالیت انفجالی آن شده‌اند. او علاوه می‌کند: «تنها چیزی را که مردم افغانستان از این اداره [یوناما] شاهد بوده‌اند، مسوولان‌شان ملاقات‌هایی را با سران گروه طالبان انجام داده‌اند. ملاقات‌ها هم به جز حرف‌های تکراری و حرف‌هایی که به‌منابا پیشنهادهای باربار نهادهای مختلف به گروه طالبان بوده، چیزی دستاورد نداشته است.»
 آقای نیرو کارکرد یوناما در حمایت از حقوق بشر را پرسش‌برانگیز می‌داند و تأکید می‌ورزد که دفتر هیات معاونت سازمان ملل متحد در افغانستان نتوانسته جلوی

این واکنش‌های سیاسی در حالی علیه اقدامات و موضع‌گیری‌های دفتر هیات معاونت سازمان ملل متحد در افغانستان صورت می‌گیرد که شماری از شهروندان کشور نیز از تعامل این نهاد با طالبان ناراضی‌اند. اما شمار دیگری می‌گویند، در صورتی که دفتر‌های سازمان ملل متحد فعالیت‌های خود را در افغانستان متوقف بسازند، بحران بشری و گرسنه‌گی در این کشور افزایش خواهد یافت.

نقض حقوق انسانی، غصب جایگاه‌های شهروندان، تجاوز بالای حیثیت و عزت زنان در نقاط مختلف افغانستان، به گروگان‌گیری و اسارت زنان و پیش‌گامان نهادهای مدنی توسط طالبان را بگیرد.

سخنگوی حزب جنبش ملی اسلامی افغانستان تصریح می‌کند: «ادامه فعالیت این نهاد [یوناما] طی نزدیک به دو سال به جز از وقت‌کشی و معرفی طالبان به نهادهای بزرگ دیگر به‌عنوان گروهی که احتمالاً با تعامل سازگار خواهد شد، چیز دیگری از این نهاد ساخته نشده است. امیدوار هستیم در این راستا تغییراتی به وجود بیاید و این تغییرات به نفع وضعیت انسانی در کشور تمام شود.»

دیدگاه حزب جمعیت اسلامی افغانستان

پیش از این حزب جمعیت اسلامی افغانستان به رهبری صلاح‌الدین ربانی با ارسال نامه‌ای به آنتونی گوتیش، دبیرکل سازمان ملل متحد، از عدم تعامل سازنده یوناما با جریان‌های سیاسی مخالف طالبان در افغانستان انتقاد کرده است. آقای ربانی در بخشی از این نامه آورده است: «به‌عنوان بخشی از ماموریت‌های یوناما، این نهاد می‌بایست با همه‌جبهت‌های ذی‌نفع وارد تعامل و گفت‌وگو می‌شد، اما برخلاف، به‌گونه غیرشفاف و پرسش‌برانگیز تنها پیوسته با گروه طالبان در تعامل بوده که این کار بی‌طرفی و اعتبار سازمان ملل متحد را در میان مردم افغانستان صدمه می‌زند و طالبان از آن در جهت کسب مشروعیت بین‌المللی استفاده ابرازی و تبلیغاتی می‌نمایند.»

حزب جمعیت اسلامی همچنان یوناما را به ارایه گزارش‌های «غیرمعیاری و غیرواقعی» به شورای امنیت سازمان ملل متحد متهم کرده است. در نامه رهبر این حزب به دبیرکل سازمان ملل متحد همچنان آمده است: «بعضی گزارش‌های غیرمعیاری و غیرواقعی یوناما در مورد افغانستان به شورای امنیت، مستقیم یا غیرمستقیم به عادی‌سازی وضعیت ناگوار در کشور کمک کرده و همچنین ضعف مدیریت این نهاد پیرامون چگونگی توزیع و گردش مبلغ‌های هنگفت هفته‌واری که تحت نام کمک‌های بشری برای مردم افغانستان به کابل سرازیر می‌شود، اطمینان از دسترسی مستقیم به مردم به کمک‌های مذکور را دشوار ساخته است.»

افزون بر این، ائتلاف جنبش‌های زنان معترض افغانستان نیز با راه‌اندازی نشست‌های خبری در ولایت‌های مختلف، از سازمان ملل متحد خواسته که دفتر یوناما در این کشور را ببندد؛ زیرا به گفته اعضای این ائتلاف، این نهاد به همپان‌خانه طالبان تبدیل شده و نمی‌تواند از حقوق کارمندان خود دفاع کند.

ای ائتلاف کارکرد بیست‌ماهه دفتر هیات معاونت سازمان ملل متحد در افغانستان را اقدامی در راستای تعمیم سیاست‌های طالبان خوانده‌اند. ائتلاف جنبش‌های زنان معترض افغانستان روز دوشنبه، ۲۱ حمل، در واکنش به منع کار زنان در دفتر‌های سازمان ملل متحد توسط طالبان، خواستار بسته شدن دروازه این نهاد شده است. این زنان معترض با صدور قطع‌نامه گفته‌اند: «لطفا دفتر معاملات سیاسی تحت نام نماینده‌گی سازمان ملل یا یوناما در افغانستان را ببندید؛ چون نمی‌توانید حتا از حقوق بشری کارمندان خویش حراست و حمایت کنید. پس فعال بودن این آدرس هیچ موثریتی به مردم افغانستان ندارد.»

قباحت‌زدایی یوناما از عمل‌کردهای طالبان

شماری از جریان‌های سیاسی، دفتر هیات معاونت سازمان ملل متحد در افغانستان را به قباحت‌زدایی از طالبان متهم کرده‌اند. این جریان‌ها موضع‌گیری‌های شماری از مقام‌های این نهاد زیرمجموعه سازمان ملل متحد در افغانستان را لابی‌گری و قباحت‌زدایی از سیاست‌های تبعیض‌آمیز و زن‌ستیزانه طالبان خوانده‌اند. پیش از این مارکس پوتزل، معاون یوناما، در ماه جدی ۱۴۰۱ خورشیدی در گفت‌وگو با یک رسانه آلمانی (RedaktionsNetzwerk Deutschland) یا (RND) خواهان بازگشایی سفارت‌های کشورهای غربی در افغانستان شده است. آقای پوتزل در این مصاحبه

گفته است: «درخواست او این است که کشورهای غربی دوباره این جا [افغانستان] حضور داشته باشند.» معاون نماینده‌گی سازمان ملل متحد در افغانستان تأکید کرده که اگر طالبان به خواسته‌ها و توصیه‌های این نهاد توجه نکنند، بازهم جهان باید در این‌جا حضور داشته باشد. فعالان مدنی و جریان‌های سیاسی این اظهارات آقای پوتزل را که در آن زمان سرپرست نماینده‌گی سازمان ملل متحد در افغانستان بود، بازتاب‌دهنده خواسته‌های طالبان خوانده‌اند. به گفته آنان، طالبان خواستار بازگشایی سفارت‌های غربی با رعایت اصول این گروه در افغانستان هستند و سازمان ملل نباید در نقش سخنگوی طالبان عمل کند.

همچنان یکی از گزارش‌های یوناما که روز شنبه، ۲۶ قوس ۱۴۰۱، منتشر شده، به‌گونه صریح از اقدامات طالبان در حمایت از حقوق بشر ستایش شده است. در بخشی از این گزارش به اقدامات طالبان در مورد حمایت از حقوق بشر اشاره شده است. در این گزارش آمده است: «در حالی که مقام‌های حاکم اقداماتی را ظاهراً به هدف حمایت و ارتقای حقوق بشر انجام داده‌اند، مانند عفو مقامات سابق دولتی و اعضای نیروهای امنیتی، فرمان مورخ ۳ دسامبر در مورد حقوق زنان و طرز‌العمل مربوط به زندانیان...»

مارکس پوتزل، سرپرست و معاون نماینده ویژه سرمنشی سازمان ملل متحد، در این گزارش از بهبود وضعیت امنیتی در سطره حاکمیت طالبان به‌گونه صریح استقبال کرده است. در این گزارش به نقل از او آمده است: «نظارت ما نشان می‌دهد که وضعیت امنیتی از ۱۵ اگست [۲۰۲۱] بهبود یافته است.» این در حالی است که حملات تروریستی در افغانستان در نزدیک به دو سال گذشته بدون وقفه ادامه داشته است. پس از فروپاشی نظام جمهوری، داعش مسوولیت چندین حمله خونین را برعهده گرفته که در آن ده‌ها شهروند کشته یا زخمی شده‌اند. هم‌اکنون ده‌ها گروه تروریستی در افغانستان فعال‌اند و برای انجام فعالیت‌های تروریستی برنامه‌ریزی می‌کنند.

دفتر هیات معاونت سازمان ملل متحد در افغانستان حدود یک ماه پیش در یک پست فیس‌بوکی تصویری از زنان افغانستان را نشر کرده که با پوشیدن «برقع» مصروف درس هستند، شماری از زنان معترض می‌گویند که این تصویر در تضاد با مبارزات آزادی‌خواهانه آنان قرار دارد. شمیلیا نام مستعار) از بانوان معترض در کابل به ۸ صبح گفته است: «تصویری را که سازمان ملل نشر کرده، دقیقاً چیزی است که طالبان می‌خواهند. این تصویر در تضاد آشکار با آزادی‌های زنان قرار دارد. یوناما با این کار، نقض جدی و فاحش آزادی زنان را مرتکب شده است. نباید سیاست‌های زن‌ستیزانه طالب در قالب تصاویر عادی‌سازی شود. این یک اقدام آشکار در راستای اعمال سیاست‌های طالبان از سوی سازمان ملل متحد است.»

نهادهای سازمان ملل متحد در افغانستان

یوناما در حالی از توقف فعالیتش در افغانستان هشدار می‌دهد که حدود ۲۰ نهاد زیرمجموعه سازمان ملل متحد هم‌اکنون در افغانستان فعالیت دارند. نهادهای سازمان ملل متحد عبارت‌اند از: «سازمان غذا و کشاورزی یا (FAO)، صندوق بین‌المللی توسعه کشاورزی (IFAD)، سازمان بین‌المللی کار (ILO)، سازمان بین‌المللی مهاجرت (IOM)، دفتر هماهنگی امور بشردوستانه ملل متحد (OCHA)، برنامه اسکان بشر ملل متحد (UN Women)، بخش بانوان ملل متحد (Habitat)، برنامه مشترک ملل متحد در زمینه ایدز، ماموریت هیات معاونت سازمان ملل متحد (یوناما)، کنفرانس تجارت و توسعه ملل متحد (UNCTAD)، پروگرام انکشافی ملل متحد (UNDP)، سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد (UNESCO)، صندوق جمعیت ملل متحد (UNFPA)، کمیساریای عالی پناهنده‌گان سازمان ملل متحد (UNHCR)، صندوق حمایت از کودکان ملل متحد (UNICEF)، سازمان توسعه صنعتی ملل متحد (UNIDO)، موسسه آموزش و تحقیقات ملل متحد (UNITAR)، برنامه ماین‌روبی ملل متحد (UNMAS)، دفتر خدمات پروژه ملل متحد (UNOPS)، برنامه غذای جهانی WFP، سازمان بهداشت جهانی و بانک جهانی.» این واکنش‌های سیاسی در حالی علیه اقدامات و موضع‌گیری‌های دفتر هیات معاونت سازمان ملل متحد در افغانستان صورت می‌گیرد که شماری از شهروندان کشور نیز از تعامل این نهاد با طالبان ناراضی‌اند. اما شمار دیگری می‌گویند، در صورتی که دفتر‌های سازمان ملل متحد فعالیت‌های خود را در افغانستان متوقف بسازند، بحران بشری و گرسنه‌گی در این کشور افزایش خواهد یافت.

آیا روسیه در جنگ اوکراین پیروز خواهد شد؟

کشوری که از بازدارنده‌گی هسته‌ای برخوردار باشد، نابودی آن ناممکن است، مگر این‌که با کشوری دیگر که از توان مشابه برخوردار باشد، شاخ‌به‌شاخ شود. بازدارنده‌گی هسته‌ای به این مفهوم است که کشوری بر خود را قوی رقیب محفوظ می‌ماند؛ یعنی توان این را دارد که کشوری را از هجوم بر رقیب را از هجوم بر خود منصرف سازد.

بازدارنده‌گی هسته‌ای به این مفهوم است که کشوری برخوردار از آن، از هجوم کشوری رقیب محفوظ می‌ماند؛ یعنی توان این را دارد که کشوری رقیب را از هجوم بر خود منصرف سازد. کشور برخوردار از توان بازدارنده‌گی، می‌تواند به کشور رقیب القا کند که اتخاذ سیاست تهاجمی در برابر من برای تو بیش از آن که سود داشته باشد، زیان در پی دارد؛ چون من ابزاری در اختیار دارم که اگر آن را به کار بندم، زینتی بر تو وارد خواهم کرد که بیش از سود مورد انتظارت باشد. حالا، پرسشی که خلق می‌شود، این است که بازدارنده‌گی هسته‌ای چگونه می‌تواند برای در امان ماندن کشوری از گزند کشورهای رقیب موثر تمام شود؟ یک قاعده در این خصوص وجود دارد و آن این‌که کشور برخوردار از بازدارنده‌گی هسته‌ای، باید همیشه رقیب خود را در هراس نگاهدارد؛ یعنی وقوع جنگ هسته‌ای را ممکن جلوه دهد، نه این‌که پیشاپیش به دشمن بگوید که وقوع جنگ هسته‌ای از آن‌جایی که خسارات جبران‌ناپذیری در پی دارد، غیر قابل تصور است. به نظر می‌رسد که مقام‌های کرملین در روسیه از این قاعده به نیکی پیروی و بارها سازمان ناتو را تهدید به وقوع جنگ هسته‌ای کرده‌اند - در صورتی که منافع حیاتی روسیه در معرض فنا قرار گیرد. مهم‌ترین عاملی که ناتو را از ریوروی مستقیم در میدان نبرد با روسیه دور نگه داشته است، برخورداری مسکو از توان بازدارنده‌گی هسته‌ای است؛ چون این خطر وجود دارد که جنگ متعارف میان کشورهای برخوردار از بازدارنده‌گی هسته‌ای تبدیل به جنگ هسته‌ای شود که انهدام قطعی اطراف جنگ را به دنبال خواهد داشت. (ر.ک: میرشایمر، ۱۳۹۶: ۱۴۵-۱۴۶) البته دیدگاهی هم وجود دارد که از احتمال تبدیل جنگ متعارف میان کشورهای برخوردار از بازدارنده‌گی هسته‌ای به جنگ هسته‌ای دفاع نمی‌کند.

۲- ناسیونالیسم روسی

احیای مجدد ناسیونالیسم روسی بر استوار ماندن روسیه در جنگ اوکراین نقشی به‌سزا دارد. در آغاز، انتظار مخالفان حمله بر اوکراین این بود که شاید نیروهای وفادار به غرب در داخل روسیه شورش‌هایی را علیه پوتین سامان‌دهی کنند و او را به عقب‌نشینی در جنگ وادار سازند. اما نه‌تنها چنین نشد، بلکه موافقان و مخالفان در روسیه همه در صف واحد و در حمایت از پوتین متحد شدند. نیرویی که توانست همه گروه‌ها را در روسیه در صف واحد قرار دهد، ناسیونالیسم است. ناسیونالیسم بیشتر در شرایط جنگی تقاب از قوت خود برمی‌افکند، موافقان و مخالفان را حول محور واحد متحد کرده و در دفاع از وحدت سرزمینی برمی‌انگیزاند. جان میرشایمر، نظریه‌پرداز طراز اول روابط بین‌الملل، ناسیونالیسم را در برابر لیبرالیسم به کار می‌برد و می‌گوید زمانی که این دو نظریه در مصاف هم قرار گیرند، شکست لیبرالیسم حتمی است. به باور او، لیبرالیسم هوای

هژمونی جهانی را در سر می‌پروراند و به ناسیونالیسم تمکین نمی‌کند. هژمونی لیبرال تفاوت‌ها را از دیده دور می‌اندازد و سیاست یک‌سان‌سازی را تعقیب می‌کند. هژمونی لیبرال می‌خواهد حقوق و آزادی‌هایی را که شهروندان امریکایی از آن برخوردارند، بی‌کم‌وکاست به سایر نقاط دنیا نیز تعمیم دهد، حتی با توسل به زور. اما، ناسیونالیسم که بر تعیین سرنوشت در داخل تمرکز دارد و مخالف مداخله‌گرایی لیبرال است، نمی‌تواند این حدناشناسی لیبرالیسم را برتابد. به باور او، تنها نیرویی که می‌تواند هژمونی لیبرال را فروکوبد، ناسیونالیسم است. (ر.ک: میرشایمر، ۱۳۹۸: ۱۳۹)

جان میرشایمر، تقدس سرزمین را یکی از ارکان ناسیونالیسم می‌داند. به باور او، ناسیونالیسم به سرزمین در قالب دولت-ملت تقدس می‌بخشد. برای نمونه، تایوان برای چینی‌ها مقدس است و نمی‌توانند لحظه‌ای را تصور کنند که شاهد اعلام استقلال آن از بدنه چین باشند. جان میرشایمر می‌گوید، درست است که چین به دنبال افزایش توان اقتصادی است، ولی این امر مانع از آن نمی‌شود که از الحاق تایوان به بدنه خود دست بردارد. به باور او، چین حاضر است حتی به قیمت افت اقتصادی، تایوان را به بدنه خود ملحق کند. (همان: ۱۴۷)

ادامه در صفحه ۶

نویسنده: شجاع‌الدین امینی

به انزوا راندن روسیه، به این ملاحظات چندان اهتمام نمی‌ورزند و کشورهای اروپای شرقی را فارغ از ضعف و قوت آن‌ها به عضویت در ناتو فرا می‌خوانند. به باور مخالفان، این کشورها ممکن است در معرض حمله نظامی روسیه قرار گیرند و سازمان ناتو نتواند به حمایت از آن‌ها وارد میدان نبرد با روسیه شود. در این صورت اعتبار و هیمنه ناتو در هم خواهد شکست و میدان برای روسیه بیشتر باز خواهد شد. به فرض، اگر ناتو به حمایت از کشورهای هواخواه خود در اروپای شرقی وارد جنگ با روسیه شود، ممکن است این جنگ بعد بین‌المللی به خود بگیرد که نه به سود روسیه است و نه هم به سود ناتو. جنگ اوکراین می‌تواند نمونه خوبی باشد مبنی بر تأیید مدعای مخالفان.

۱-۳ مخالفان معتقدند که پافشاردن بر تداوم تز «گسترش ناتو به شرق» منجر به ایجاد شکاف عمیق در اروپای شرقی خواهد شد. در یک سو، کشورهایی قرار خواهند گرفت که عضویت ناتو را دارند و در دیگر سو، کشورهایی که نه‌تنها عضویت ناتو را ندارند، که از عضویت در این پیمان نظامی گریزان هم هستند. همچنان کشورهایی وجود دارند که در نیمه راه قرار دارند و پرونده عضویت‌شان در ناتو نهایی نشده است. قطب‌بندی در اروپای شرقی برای عضویت در ناتو ممکن است آتشی را در این حوزه شعله‌ور کند که حتا ناتو هم قادر به خاموش کردن آن نباشد. حالتی پیش خواهد آمد که نه اعضای ناتو احساس امنیت خواهند کرد و نه هم کشورهایی که عضویت این پیمان را ندارند. برای نمونه، از دو کشوری می‌توان نام برد که یکی در نیمه راه عضویت در ناتو قرار دارد و دیگری از عضویت در ناتو گریزان است: اوکراین و بلاروس.

جمع دلایل مخالفان نشان می‌دهد که تز گسترش ناتو به شرق نه‌تنها ثبات نمی‌آفریند، بلکه آتش جنگی را برخواهد افروخت که غرب و شرق در آن خواهند سوخت.

۲- آیا روسیه در جنگ اوکراین پیروز خواهد شد؟

در درآمد بحث مراد خود از «پیروزی» در جنگ اوکراین را روشن کردم. همچنان تز گسترش ناتو به شرق توضیح داده شد که جنگ جاری در اوکراین ریشه در آن دارد. در این بخش می‌خواهم روشن سازم که آیا ناتو در دام اروپای شرقی افتاده است یا روسیه در دام ناتو؟ به باور من، ناتو در دام اروپای شرقی افتاده است و روسیه می‌تواند از منگنه جنگ اوکراین جان سالم به در ببرد. برای اثبات مدعای خود، دلایل ذیل را ارائه می‌کنم:

۱-۲ برخورداری روسیه از توان بازدارنده‌گی هسته‌ای روسیه یکی از کشورهایی است که از توان بازدارنده‌گی برخوردار است، آن هم بازدارنده‌گی هسته‌ای. مفهوم «بازدارنده‌گی» در عصر جنگ سرد وارد ادبیات روابط بین‌الملل شد و ظهور سلاح‌های هسته‌ای به پرزگ‌سازی این مفهوم در روابط بین‌الملل نقش اثرگذاری ایفا کرد. کشوری که از بازدارنده‌گی هسته‌ای برخوردار باشد، نابودی آن ناممکن است، مگر این‌که با کشوری دیگر که از توان مشابه برخوردار باشد، شاخ‌به‌شاخ شود.

کار خود قرار داد. تلاش‌های او بود که منجر به جنگ جاری در اوکراین شد. تز گسترش ناتو به شرق فقط یک هدف را دنبال می‌کند: غربی‌سازی کشورهای اروپای شرقی و در تنگنا قرار دادن روسیه و تبدیل کردن آن به کشوری که از چهار سو در محاصره کشورهای وابسته به سازمان ناتو قرار داشته باشد. این تز موافقان و مخالفان زیادی در داخل و خارج امریکا دارد. در این نوشته از پرداختن به دلایل موافقان پرهیز و به ذکر دلایل مخالفان اکتفا می‌شود؛ چون به نظر می‌رسد که دلایل مخالفان نسبت به دلایل موافقان بیشتر با ماهیت جنگ اوکراین و تلاش‌ها برای شمول آن در سازمان ناتو و پیامدهای آن سازواری داشته باشد. در ذیل به دلایل مخالفان پرداخته می‌شود:

۱-۱ مخالفان تأکید دارند که غرب بایستی نگرانی‌های روسیه را در خصوص تز «گسترش ناتو به شرق» جدی بگیرد. نادیده‌انگاری روسیه در این خصوص، از یک سو ضربه بدبینی و بی‌اعتمادی این کشور نسبت به غرب را بالا می‌برد و از دیگر سو، ادعای غرب مبنی دنبال شدن اهداف صلح‌جویانه توسط ناتو را باطل می‌سازد. به باور مخالفان، راه دموکراتیزه‌سازی اروپای شرقی او به تابع آن روسیه ا جدی گرفتن ملاحظات و نگرانی‌های این کشور است، نه نادیده‌انگاری آن. تداوم سیاست نادیده‌انگاری ضمن آن که می‌تواند نیروها و جریان‌های روسی متمایل به غرب را از غرب دور و واپس به روسیه متمایل سازد، می‌تواند حس ملی‌گرایی را در این کشور تقویت کرده و بستر دشمنی میان غرب و این کشور را هموار سازد. برای اثبات این سخن، در ذیل به واکنش این دو نیرو «املی‌گرا و غرب‌گرا» در برابر تز گسترش ناتو به شرق اشاره می‌شود.

بوریس یلتسین، رئیس جمهور اسبق روسیه، یک چهره دموکراسی‌خواه و متمایل به غرب بود. او در واکنش به گسترش ناتو و بمباران صربستان از سوی این سازمان، گفته بود: «این اولین نشانه‌اش است که می‌تواند با رسیدن ناتو به مرزهای فدراسیون روسیه روی دهد... شعله این جنگ می‌تواند به سراسر اروپا سرایت کند.» (ر.ک: میرشایمر، ۱۳۹۸: ۲۵۵)

همچنان ولادیمیر ژبرونوفسکی، یکی از ملی‌گرایان روس، در واکنش به سیاست گسترش ناتو به شرق گفته بود: «اگر اروپای شرقی به ناتو بپیوندد، عرصه جنگ جهانی دیگری خواهد بود. همسایه‌گان ما بایستی بدانند که اگر آن‌ها به سربازان ناتو اجازه دهند که در مرزهای روسیه مستقر شوند، روسیه، ناتو و سرزمینی را که جهان را در آستانه جنگ قرار داده است نابود خواهد کرد.» (ر.ک: جکسون و سورنسون، ۱۳۹۶: ۱۲۴)

۱-۲ مخالفان باور دارند که اشتیاق برای گسترش ناتو به شرق این سازمان را اسیر دام اروپای شرقی خواهد ساخت. به باور مخالفان، برخی کشورهای اروپای شرقی از شرایط شمول در سازمان ناتو برخوردار نیستند. همچنان، برخی از آن‌ها از روسیه گریزان هستند و برخی هم نه. همین‌طور در برخی کشورها شهروندان روسی تبار وجود دارند. جمع این موارد می‌تواند روند سربازگیری ناتو در اروپای شرقی را به بن‌بست بکشد. اعضای سازمان ناتو از آن‌جایی که دغدغه‌ای ندارند جز

اگر اشتباه نکنم، از عمر جنگ اوکراین یک سال و یک ماه و چند روز می‌گذرد. آن‌چه در دفتر خاطرات خود نوشته‌ام، ۵ حوت ۱۴۰۰ را روز آغاز حمله نظامی روسیه به اوکراین نشان می‌دهد. اوکراین بنا داشت تا به سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) بپیوندد؛ سازمانی که متشکل از رقبیان قدرت‌مند روسیه است و مأموریتی ندارد جز تحدید حدود و ثغور قدرت روسیه در اروپای شرقی. روسیه تلاش اوکراین برای پیوستن به صف سازمان ناتو را برنهایت و به این کشور حمله نظامی کرد. حمله نظامی روسیه به اوکراین، برای من ا که دانشجوی علوم سیاسی هستم ا مایه تعجب نیست؛ چون اوکراین حیاط خلوت روسیه به حساب می‌رود و بدیهی است که نفوذ و رخنه رقبیان آن در این حوزه برای این کشور قابل تحمل نیست. روسیه بارها با اعضای سازمان ناتو در باب پیوستن اوکراین به این سازمان اتمام حجت کرده بود که اگر این کشور از اصرار و ابرام خود برای پیوستن به این سازمان دست بردارد، واکنش قاطع روسیه را به دنبال خواهد داشت. نه سکوت تلخ آن را. از لحظه‌ای که زرمزه پیوستن اوکراین به سازمان ناتو به گوش روسیه رسیده است، این کشور هشدارهای فراوانی به جانب اوکراین و همین‌طور سازمان ناتو صادر کرده و ناتو را از گسترش به سوی اروپای شرقی و کشورهای این حوزه ا به‌ویژه اوکراین ا از پیوستن به این سازمان برحذر داشته است. در آغاز گمان می‌رفت که اطراف نبرد تنها روسیه و اوکراین باشند، ولی دیری نگذشت که این گمان خطا از آب درآمد. سازمان ناتو، اوکراین را تنها نگذاشت و اعضای غربی آن تمام‌قد در حمایت از اوکراین در برابر روسیه ایستادند؛ امری که جنگ را به درازا کشاند، بدان جنبه بین‌المللی داد و دورنمای آن را تیره و تار ساخت.

در خصوص جنگ جاری میان روسیه و اوکراین - و به تعبیری میان روسیه و سازمان ناتو - دو پرسش مهم وجود دارد: ۱- آیا پایانی برای جنگ اوکراین متصور است؟ و ۲- کدام جناح برنده این جنگ خواهد بود؟ این نوشته بنای پرداختن به پرسش اولی را ندارد؛ چون سخن گفتن از پایان جنگ دشوار است و باید مترصد گذر زمان بود. ولی پرداختن به پرسش دوم برعهده این نوشته است؛ چون ارایه پاسخ به این پرسش ممکن است راه را برای دریافت پاسخ به پرسش اول فراهم کند. قبل از پرداختن به پرسش دوم، مایلم مراد خود را از پیروزی در جنگ روشن سازم. مراد من از پیروزی در جنگ اوکراین، پیروزی کامل یک جناح و همین‌طور شکست کامل جناح دیگر نیست؛ یعنی اگر در این نوشته از احتمال پیروزی روسیه سخن می‌رود، این پیروزی لزوماً به مفهوم پیروزی کامل این کشور و شکست کامل اوکراین و سازمان ناتو نیست. همین‌طور، پیروزی جبهه اوکراین و حامیان غربی آن لزوماً به مفهوم اضمحلال کامل روسیه نمی‌تواند باشد.

قبل از ارایه پاسخ به پرسش دوم، نیاز می‌بینم تا تز «گسترش ناتو به شرق» را اندکی بشکافم؛ چون جنگ جاری در اوکراین ریشه در این تز دارد و فهم این تز مقدم است بر فهم چندوجهی جنگ اوکراین. اروپای غربی و امریکای شمالی در قالب سازمان ناتو برای مهار روسیه پس از جنگ سرد سه روش را دنبال کرده‌اند: ۱- گسترش ناتو به شرق؛ ۲- انقلاب‌های رنگی/نارنجی برای تحکیم ارزش‌های غربی در کشورهای اروپای شرقی و غربی‌سازی این حوزه؛ و ۳- گسترش حوزه نفوذ اتحادیه اروپا در این منطقه. از آن‌جایی که جنگ جاری در اوکراین ریشه در تز «گسترش ناتو به شرق» دارد، بدان می‌پردازم و گزینه‌های دوم و سوم از مدار این نوشته خارج است.

۱- تز «گسترش ناتو به شرق» چیست؟

گسترش ناتو به شرق، اولویتی مهم در سیاست خارجی امریکا به شمار می‌رود. تلاش‌ها برای بر کرسی نشاندن این اولویت از اواخر دهه ۱۹۹۰ بدین سو آغاز شده است. بیل کلینتون، رئیس جمهور دموکرات امریکا، مشتاقانه تز «گسترش ناتو به شرق» را دنبال کرد و جورج بوش و باراک اوباما هم سیاست سلف خود را ادامه دادند. ولی، دونالد ترامپ خلاف این دو، به ناتو اهمیت فزاینده قایل نبود و به گسترش آن به سمت شرق اشتیاق چندانی نداشت. جو بایدن اما خلاف ترامپ، این تز را سرلوحه

منع ورود زنان به رستورانها؛

زنان هراتی این تصمیم طالبان را «تحقیرآمیز» می خوانند

مالکان رستورانها نیز منع ورود زنان به رستورانها را به معنای ورشکست شدن کاروبار خود تعبیر می کنند. رستورانداران خاطر نشان می سازند که تطبیق این تصمیم طالبان بیش از ۵۰ درصد کاروبار رستورانهای هرات را با رکود مواجه می سازد.

۸ صبح، هرات

است، تنها اختلاط خانواده‌ها در رستورانها منع قرار گرفته است. عزیزالرحمان المهاجر، رییس اداره امر به معروف طالبان در هرات، در این نوار صوتی گفته است: «رستورانهایی هستند که فضای سبز دارند. رستورانهایی که فضای سبز دارند، شکل پارک دارند. آنجا اگر همین‌طور خانواده‌گی که مردم می‌روند، بازهم بی‌بندباری می‌شود. تخلیط و خلط مرد و زن بایستند که این‌جا هم بعضی بی‌بندوباری صورت می‌گرفت، لهذا آن‌جا به زن‌ها منع قرار گرفته شد.» اما مالکان رستورانها در هرات می‌گویند که ریاست امر به معروف و نهی از منکر طالبان به آنان گوش‌زد کرده است که به هیچ زنی اجازه ورود به رستورانها ندهند؛ چه تنها باشد یا با شوهر یا دیگر محرم خود. فهیم، مالک یکی از رستورانها در شهر هرات، توضیح می‌دهد که از این پیش به دستور طالبان بخش خانواده‌ها را با نصب پرده‌های ضخیم جدا ساخته بودند، اما اکنون دستور آمده که هیچ زنی نباید وارد رستوران شود. این رستوران‌دار می‌گوید که با منع ورود زنان به رستوران، هیچ خانواده‌ای وارد رستوران او نخواهد شد و به این ترتیب شمار مشتریان کاهش خواهد یافت. فهیم علاوه می‌کند: «فقط گفتند هیچ زنی را به رستوران نگذارید، حتا با محرم شرعی. به دستور خودشان هزینه کردیم و بخش‌های خانواده‌گی را پرده نصب کردیم، اما بازهم روزی یک دستور می‌دهند. اکثریت مشتریان ما خانواده‌ها هستند. وقتی زنان منع شوند، ما مجبوریم این کسب را ترک کنیم.» رستورانداران دیگر نیز شکایت مشابه دارند و خواهان رفع این محدودیت از سوی طالبان هستند. این‌همه در حالی است که طالبان در نزدیک به دو سال گذشته محدودیت‌های زیادی علیه زنان در افغانستان وضع کرده‌اند. منع آموزش دختران بالاتر از صنف ششم، تعلیق تحصیل دختران در دانشگاه‌ها، منع ورود زنان و دختران به پارک‌های تفریحی و منع ورود آن‌ها به حمام‌های زنانه، از مواردی‌اند که با واکنش‌های گسترده زنان مواجه بوده است. با وجود دادخواهی‌های پیهم زنان، طالبان هیچ تمکینی به خواست آنان نکرده‌اند.

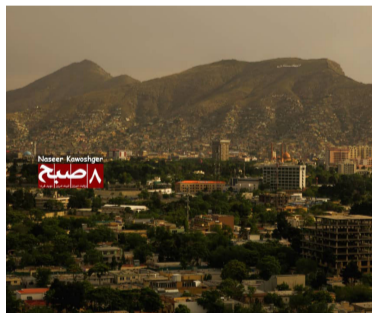
و به‌عنوان انسان به زنان نگاه نمی‌شود.» همچنان صفیه صدیقی زن دیگری است که می‌گوید علاوه بر این که زنان نمی‌توانند با یک مرد وارد رستوران شوند، به‌صورت انفرادی و گروهی نیز از ورود به رستورانها منع شده‌اند. این باشند هرات می‌گوید که با گروهی از زنان برای صرف افطاری به یکی از رستورانهای شهر رفته بود، اما به آن‌ها اجازه ورود داده نشد. خانم صدیقی می‌افزاید که فرمان‌های طالبان در مورد زنان تحقیرآمیز است و این گروه به زنان به چشم انسان نمی‌نگرد. این در حالی است که براساس نوار صوتی رییس اداره امر به معروف و نهی از منکر طالبان در هرات که نسخهای از آن در اختیار روزنامه ۸ صبح قرار گرفته

شب‌ها به افطاری بیرون می‌رفتم. شوهرم گفت که به خانه چیزی آماده نکن، شام می‌رویم بیرون. اما وقتی که رفتم، شاگرد رستوران به من گفت که خانم، شما اجازه ندارید، فقط به مردان اجازه است. با وجودی که شوهرم اصرار کرد، اما گفتند خانم شما خانه برگرد، به شما اجازه است که داخل شوید.» شیما علاوه می‌کند که صاحب رستوران به شوهرش گفته است، اگر به خانواده‌ها اجازه ورود بدهد، رستوران‌تتش از سوی طالبان مسدود می‌شود و مکلف به پرداخت جریمه نقدی نیز خواهد شد. خانم شیما همچنان ادامه می‌دهد: «خیلی ناامید شدم و خیلی رنجم داد. وقتی شنیدم که زنان حق ندارند به رستوران داخل شوند، فکر کردم زنان تحقیر می‌شوند

ریاست امر به معروف و نهی از منکر طالبان در هرات به‌تازگی ورود زنان به رستورانهای دارای «فضای سبز» را منع کرده است. مالکان رستورانها اما می‌گویند که طبق دستور شفاهی محتسبان این ریاست، هیچ زنی حق ورود به رستوران را ندارد. این تصمیم طالبان با واکنش‌های زیادی مواجه شده است. زنان هراتی این تصمیم طالبان را «تحقیرآمیز» عنوان می‌کنند و می‌گویند که عمل‌کردهای زن‌ستیزانه این گروه باید هر چه زودتر متوقف شود. مالکان رستورانها نیز منع ورود زنان به رستورانها را به معنای ورشکست شدن کاروبار خود تعبیر می‌کنند. رستورانداران خاطر نشان می‌سازند که تطبیق این تصمیم طالبان بیش از ۵۰ درصد کاروبار رستورانهای هرات را با رکود مواجه می‌سازد. در حالی که هیچ قانونی وجود ندارد، طالبان بدون توجه به نگرانی مالکان رستورانها و زنان، هشدار داده‌اند که با متخلفان برخورد «قانونی» صورت خواهد گرفت. شیما یکی از باشندگان شهر هرات است که از ورود او و شوهرش به رستوران، ممانعت شده است. این باشندگان هرات توضیح می‌دهد که با شوهر و فرزندانش قصد داشتند در یکی از رستورانهای شهر هرات افطاری را صرف کنند، اما هنگام ورود به رستوران به او گفته شده که تنها مردان حق ورود دارند و زنان نمی‌توانند داخل شوند. شیما به روزنامه ۸ صبح می‌گوید که شوهرش تلاش کرده تا صاحب رستوران را قانع بسازد، اما موفق نشده است. این باشندگان هرات می‌افزاید: «سال‌های قبل اکثریت

وضعیت ناگوار پناهجویان سیاسی ایران در افغانستان

کزارش: سید محمود هرزم

افغانستان، خودش را فعال سیاسی و مخالف حکومت ایران معرفی می‌کند. او از سال ۲۰۱۷ میلادی به این سو در کابل زندگی می‌کند و شاهد تحولات اخیر در افغانستان بوده است. دیمین عبادی که از وضعیت رقت‌بار پناهجویان سیاسی ایران در افغانستان آگاهی دارد، می‌گوید که زندگی در کشوری جنگ‌زده و بحرانی‌زده به‌ویژه برای پناهجویان سیاسی زن، خیلی دشوار است. او می‌افزاید: «اصلا کسی به فکر ما نیست. هر روز خطر مرگ از بیخ گوش ما می‌گذرد.» این فعال سیاسی علاوه می‌کند که پس از روی کار آمدن رژیم طالبان در افغانستان، اوضاع حقوقی و اقتصادی پناهجویان سیاسی ایران در این کشور به‌مراتب وخیم‌تر شده است و هیچ‌کدام آنان امنیت جانی ندارد. این در حالی است که پناهجویان ایرانی در افغانستان به دلیل نبود حمایت حقوقی و قضایی با مشکلات عدیده مواجه‌اند. افغانستان پیش از طالبان میزبان شمار قابل توجه پناهنده‌گان رسمی و غیررسمی ایرانی، عراقی و سایر کشورها بود که به دلایل گوناگون از جمله مخالفت با سیاست‌های دولت‌هایشان، کشورهای خود را ترک گفته بودند. تعدادی از آنان بدون اسناد و حمایت‌های حداقلی در افغانستان به سر می‌بروند و برخی دیگر کارشان به زندان می‌کشید. پناهجویان ایرانی در حالی از وضعیت رقت‌بار کنونی و آینده ناروشن خود نگران هستند که اخیراً مقام‌های طالبان به سفارت ایران در کابل وعده سپرده‌اند که فهرست زندانیان ایرانی در افغانستان را تهیه خواهند کرد و روند تحویل‌دهی آنان به دولت ایران را آغاز می‌کنند. شماری از زندانیان ایرانی در افغانستان، مخالفان سیاسی دولت ایران هستند و به دلیل نبود اسناد اقامتی به زندان افتاده‌اند. برگشت دادن اجباری این زندانیان به ایران، ممکن است زندگی آنان را با خطر مواجه سازد. مقام‌های طالبان و نهاد‌های مربوط به سازمان ملل متحد تاکنون آمار مشخصی درباره پناهجویان خارجی در افغانستان، ارایه نکرده‌اند.

ایران، به افغانستان پناه آورده‌اند. این دو خواهر می‌گویند که با هویت بدل با شماری از شهروندان افغانستان که ردمرز شده بودند، به هرات آمده و از آن‌جا به کمک ایرانیان مقیم افغانستان وارد کابل شده و در کمیساری عالی سازمان ملل برای پناهنده‌گان، ثبت نام کرده‌اند. این دو خواهر از مشکلات مالی، خطر جانی و بی‌توجهی کمیساری عالی سازمان ملل متحد در ارایه کمک‌های اولیه به پناهجویان، شکایت دارند. آنان از سازمان‌های مدافع حقوق بشر می‌خواهند که در انتقال‌شان به کشور سومی آنان را یاری برسانند تا از ابتدایی‌ترین حقوق انسانی و امنیت برخوردار شوند. ژیلما محمودی به روزنامه ۸ صبح می‌گوید: «از چندین ماه به این طرف دور از خانواده و دوستانم به سر می‌برم. کمک‌های غذایی کاملاً محدود است. در کشور میزبان از مزایای حقوقی، آزادی بیان و امنیت برخوردار نیستیم. شرایط زندگی در کشوری بحرانی‌زده برای پناهنده‌گانی چون ما بسیار دشوار است.» این پناهجوی ایرانی می‌افزاید که از احتمال برخورد «عوامل دولت ایران» نیز هراس دارد. قابل ذکر است که با روی کار آمدن رژیم طالبان، شرایط کار و معیشت در افغانستان برای بیشتر شهروندان کشور چنان تنگ شده است که اکثریت خانواده‌ها بدون حمایت سازمان‌های کمک‌رسان نمی‌توانند چند وعده غذای خود را تهیه کنند. در این میان، وضعیت زنانی که سرپرست خانواده‌ها هستند و دخترانی که نان‌آور مرد ندارند، به دلیل محدودیت‌های طالبان دشوارتر از دیگران است. در چنین وضعیتی، اگر دو زن بی‌سرپناه از کشور دیگری به کابل پناه بیاروند، آشکار است که بدون حمایت سازمان‌های بین‌المللی با سرنوشت دشواری روبه‌رو خواهند شد. دیمین عبادی، یکی دیگر از پناهجویان ایرانی در

شماری از پناهجویان سیاسی ایران از چندی به این سو با شرایط دشواری در کابل زندگی می‌کنند. تعدادی از آنان پیش از روی کار آمدن رژیم طالبان، به افغانستان آمده و شماری دیگر در ماه‌های پسین به‌ویژه پس از سرکوب جنبش «زن، زنده‌گی، آزادی» پناه آورده‌اند. هرچند این پناهجویان در دفتر کمیساری عالی سازمان ملل متحد برای پناهنده‌گان ثبت نام کرده‌اند، اما پس از تحولات اخیر در افغانستان و محدودیت‌هایی که از سوی طالبان وضع شده، مشکلات آنان به‌مراتب نسبت به گذشته افزایش یافته است. این پناهجویان هم‌زمان با احتمال کاهش چشم‌گیر یا حتا قطع فعالیت‌های سازمان ملل در افغانستان، نسبت به آینده و امنیت جانی خود ابراز نگرانی می‌کنند. آنان می‌گویند که در گذشته نیز رسیده‌گی لازم به خواسته‌ها و مشکلات‌شان از سوی نهاد‌های بین‌المللی به‌ویژه کمیساری عالی سازمان ملل متحد در افغانستان نشده است. چند تن از این پناهجویان ایرانی در پیام ارسالی به روزنامه ۸ صبح، از وضعیت بد امنیتی و اقتصادی خود شکایت دارند و از نهادهای مدافع حقوق بشر و سازمان‌های حامی پناهجویان می‌خواهند تا در انتقال آنان به کشورهای سومی، هرچه زودتر دست به کار شوند. کمال خاک‌نژاد که خود را پناهنده سیاسی در افغانستان می‌خواند، حدود پنج سال پیش کشورش را به قصد افغانستان ترک کرده است. این پناهجوی ایرانی می‌گوید: «پسر ۱۸ ساله‌ام به اسم دانا خاک‌نژاد هشت ماه پیش از سوی افراد ناشناس که لباس‌های استخباراتی به تن داشتند، ربوده شده و تاکنون هیچ اطلاعی از او ندارم.» آقای خاک‌نژاد می‌افزاید که او و پناهجویان دیگر ایرانی در کابل هیچ‌گونه امنیت جانی و مالی ندارند و با توجه به روابط اطلاعاتی و سیاسی که میان طالبان و حکومت ایران وجود دارد، احساس می‌کنند که همیشه با خطر

سرکوب و بازداشت در کابل مواجه‌اند. کمال خاک‌نژاد علاوه می‌کند: «هر لحظه امکان تبادل‌ه ما میان طالبان و رژیم ایران وجود دارد و عمیقاً نگران خانواده خود هستیم. من خواهان کمک فوری از سازمان‌های امداد‌رسان و سازمان‌های حقوق بشری و رسانه‌ها [هستم] تا صدای مرا به گوش جهانیان برسانند و در ره‌های پسر اقدام عملی کنند.» این پناهجوی ایرانی در کابل وضعیت همسرش را نیز بحرانی توصیف می‌کند و می‌گوید که او به علت مفقود شدن پسرش به تکلیف روحی و روانی دچار شده است. او توضیح می‌دهد که به تاریخ ۹ فروری ۲۰۲۳ میلادی محکمه ابتدایی افراد متهم به اختطاف پسرش در یکی از محاکم تحت کنترل طالبان برگزار شده، اما تاکنون سرنخی از آن‌چه بر سر پسرش آمده، به دست نیامده است.

خواهران بی‌پناه
ژاله و ژیلما محمودی، دو پناهجوی دیگر ایرانی در کابل هستند. آنان پنج ماه پیش از امروز در جریان سرکوب جنبش اعتراضی «زن، زنده‌گی، آزادی» توسط دولت

نقش انفعال یوناما و قباحه ز دایه از طالبان

نیما

دفتر هیات معاونت سازمان ملل متحد در حالی از رفتار تبعیض آمیز طالبان شکایت دارد که در جریان دستکم دو سال گذشته، این گروه به صورت مکرر و گسترده حقوق بشر را در افغانستان نقض کرده است. با محرومیت و ممنوعیت کامل زنان از همه عرصه‌های اجتماعی، آپارتاید جنسیتی را عملی کرده و دست به قتل‌های گروهی و قومی زده است که مصداق‌های بارز جنایت‌های بشری شمرده می‌شود.

پیشین، کشتار اسیران جنگی، تبعیض قومی و زبانی، کوچ اجباری غیرنظامیان و سرکوب تظاهرات مسالمت‌آمیز زنان، خاموشی اختیار کرده یا به انتشار اعلامیه‌های بی‌اثر اکتفا کرده و گزارش‌هایی را به سازمان ملل متحد ارائه کرده که در آن‌ها آشکارا از طالبان قباحه زدایی شده است.

شورای امنیت سازمان ملل متحد در قطع‌نامه ۱۴۰۱ خویش در سال ۲۰۰۲ مأموریت این نهاد در افغانستان را حمایت از اجرائی توافق‌نامه بن (دسامبر ۲۰۰۱) و ایجاد صلح پایدار در افغانستان اعلام کرد. این مأموریت در جریان سال‌های گذشته متناسب با شرایط تغییر کرده است. این شورا، در ۱۶ مارچ ۲۰۲۳، قطع‌نامه ۲۶۷۸ را به تصویب رسانده است. در این قطع‌نامه تأکید شده که دفتر هیات معاونت

سازمان ملل متحد برای پیش‌برد صلح و ثبات در افغانستان کار کند. در این قطع‌نامه آمده است: «شورای امنیت با یادآوری از قطع‌نامه‌های قبلی [حدود ۲۲ قطع‌نامه] در مورد افغانستان، با تأکید بر نقش مهم سازمان ملل متحد در ارتقای صلح و ثبات در افغانستان ادامه خواهد داد.» اکنون که دو ماه از صدور این قطع‌نامه می‌گذرد، این سازمان با هیچ‌یک از طرف‌های دیگر به غیر از طالبان به گونه رسمی وارد تعامل نشده و زمینه گفت‌وگوهای مسالمت‌آمیز و منطقی را که منجر به صلح و تداوم گفت‌وگوهای صلح‌خواهانه شود، جست‌وجو نکرده است. برخی از چهره‌های سیاسی در گفت‌وگو با نگارنده تأیید می‌کنند که با یوناما تماس دارند، اما این نهاد تاکنون خواستار نشست رسمی و شنیدن دیدگاه‌های جمعی سیاستمداران نشده است.

شورای امنیت سازمان ملل متحد همزمان قطع‌نامه ۲۶۲۶ سال ۲۰۲۲ را که تحت حمایت قطع‌نامه ۲۶۷۸ سال ۲۰۲۳ تمدید شده، یوناما را مأموریت داده است تا کمک‌های بشردوستانه را مطابق اصول بشردوستانه توزیع کند و این کمک‌ها نباید به طالبان داده شود، در حالی که گزارش‌های مستند وجود دارد که کمک‌های بشری در بیشتر ولایت‌ها زیر نظارت مستقیم این گروه توزیع می‌شود. در مواردی دیده شده که طالبان کمک‌های بشری را به افراد خودشان توزیع کرده‌اند. توزیع کمک‌های بشری به جنگ‌جویان طالبان، خلاف مأموریت تعریف‌شده یوناما در افغانستان است. حمایت از حقوق بشر و دفاع از برابری زنان و دختران، از مسوولیت‌های دیگر این نهاد سازمان ملل متحد است که در این زمینه نقض حقوق زنان را مرتکب شده است. این سازمان در شماری از مطالبی که نسبت به زنان منتشر کرده، تصویر زن افغانستان را با برق/چادری به نشر سپرده که این نیز نشان‌دهنده نقض فاحش حق انتخاب و آزادی‌های زنان در راستای تعمیم و تحمیل سیاست‌های زن‌ستیزانه طالبان است. ایجاد حکومت‌داری فراگیر، تعامل اصولی و سازنده با همه جریان‌های سیاسی و ترویج و حمایت از گفت‌وگوهای منطقه‌ای برای تأمین صلح در افغانستان از مأموریت‌های دیگر این نهاد سازمان ملل متحد است که تاکنون در این موارد پیش‌رفت‌های چشم‌گیری به میان نیامده است.

مأموریت یوناما در افغانستان در شرایطی که همه مجراهای تأمین ارتباط مردم با جهان بیرون بسته شده، بسیار حیاتی است؛ اما باید در مدیریت و زاویه دید این سازمان تغییرات لازم به میان آید، اعتماد از دست رفته اعاده گردد و صرف‌به‌عنوان یک نهاد ملاقات‌کننده با طالبان وظیفه انجام ندهد.

ارتقای حقوق بشر انجام داده‌اند، مانند عفو مقامات سابق دولتی و اعضای نیروهای امنیتی، فرمان مورخ ۳ دسامبر در مورد حقوق زنان و طرزالعمل مربوط به زندانیان... این در حالی است که پیش از انتشار این گزارش روزنامه نیویارک تایمز در شش ماه نخست حاکمیت طالبان گزارشی مستند را منتشر کرده بود که دستکم ۵۰۰ تن از اعضای دولت پیشین به شمول نیروهای امنیتی کشته و ناپدید شده‌اند. روزنامه ۸ صبح نیز گزارش را منتشر کرده است که نشان می‌دهد طالبان به جای سه وعده غذایی به زندانیان، آنان را سه بار به‌شکل شدید و شنیع شکنجه می‌کنند. افزون بر این یافته‌های ۸ صبح نشان می‌دهد که طالبان ۷۲ تن را در پنجشنبه و ۲۲ تن از اسیران جنگی را در بدخشان به‌شکل دست‌بسته تیرباران کرده‌اند. همچنان ده‌ها مورد دیگر نقض شدید حقوق بشر و تعهدات طالبان را از سوی این گروه نشان می‌دهد که در گزارش‌های این نهاد به آن‌ها پرداخته نشده است.

یوناما در جریان بیش از ۲۰ ماه گذشته، معیارهای پذیرفته‌شده اعلامیه جهانی حقوق بشر را نیز در تعامل با طالبان رعایت نکرده است. یکی از اصول اساسی این منشور این است: «هیچ کس نباید مورد شکنجه یا بی‌رحمی و آزار یا تحت مجازات غیرانسانی یا رفتاری قرار گیرد که منجر به تنزیل مقام انسانی وی گردد.» طالبان کارمندان زن این نهاد را به جرم زن بودن در قندهار بازداشت کردند، تحقیر نمودند و بعد از چندین ساعت گرفتاری رها کردند و موارد دیگر نیز وجود دارد که این نهاد حتی در مقابل بی‌حرمتی کارمندان خویش سکوت کرده و از کرامت انسانی آنان دفاع نتوانسته است.

این سازمان پس از تسلط طالبان با گروه‌ها و جریان‌های سیاسی مخالف طالبان تعامل و گفت‌وگوی سازنده نداشته و برای ایجاد حکومت برآمده از رای مردم تلاش نکرده است. تمام بیانه‌های خبری و دیدارهای مسوولان این نهاد با مقام‌های طالبان بوده است. تعامل نرم یوناما با طالبان سبب شده که از حقوق بنیادی شهروندان و ارزش‌های اعلامیه جهانی حقوق بشر و اصول منشور سازمان ملل متحد که حق تعیین سرنوشت و محق بودن در زنده‌گی است، حمایت لازم صورت نگیرد و نماینده‌گی سازمان ملل متحد در این مورد مسوولیت و وجبیه خویش را مطابق معیارهای پذیرفته‌شده حقوق بشری انجام نداده و تصویر روشن از رفتار طالبان به جهان ارائه نکرده است. یوناما در این مدت در قبال سیاست آپارتاید جنسیتی و حجم گسترده جرایم علیه مردم و جنایات جنگی، جنایت علیه بشریت، شکنجه و ترور کارمندان دولت و نظامیان

دفتر هیات معاونت سازمان ملل متحد در افغانستان یا یوناما در پی ممنوعیت کار زنان در نهادهای سازمان ملل متحد هشدار داده است که اگر این معضل رفع نشود، انتخاب «وحشت‌ناک» در پیش‌رو خواهد داشت. به گفته این سازمان، مردم افغانستان نیاز شدید به کمک‌های بشری دارند و نهادهای سازمان ملل متحد با رعایت اصل بی‌طرفی و استقلال کار کرده‌اند. یوناما گفته است که نقض جدی حقوق بشری و تبعیض جنسیتی در ساختارهای سازمان ملل متحد پذیرفتنی نیست و این سازمان مجبور خواهد شد تا دست به انتخاب دشوار بزند و میان اصول این سازمان و کمک به مردم افغانستان یکی را انتخاب کند. این نهاد تأکید کرده است که عواقب این تصمیم بر دوش طالبان خواهد بود.

دفتر هیات معاونت سازمان ملل متحد در حالی از رفتار تبعیض‌آمیز طالبان شکایت دارد که در جریان دستکم دو سال گذشته، این گروه به‌صورت مکرر و گسترده حقوق بشر را در افغانستان نقض کرده است. با محرومیت و ممنوعیت کامل زنان از همه عرصه‌های اجتماعی، آپارتاید جنسیتی را عملی کرده و دست به قتل‌های گروهی و قومی زده است که مصداق‌های بارز جنایت‌های بشری شمرده می‌شود. از سوی دیگر کارکرد سازمان ملل متحد در افغانستان همواره مورد بدگمانی و سوءظن طرف‌های درگیر منازعه قرار داشته است. این سازمان در کنار ارائه کمک‌های بشردوستانه با توجه به اصول منشور سازمان ملل متحد، مسوولیت برقراری گفت‌وگوهای صلح، حمایت از حقوق بشر و محافظت از غیرنظامیان در منازعات مسلحانه، ترویج و تشویق حکومت‌داری خوب را به‌درستی انجام نداده است. گزارش‌های این نهاد از سرکوب زنان معترض، قتل‌های هدف‌مند و سیستماتیک، غیرعادلانه و حتا در مواردی گزینشی بوده و باعث قباحه زدایی از طالبان شده است. یکی از گزارش‌های این سازمان که روز شنبه، ۲۶ قوس ۱۴۰۱ منتشر شده، در آن به‌گونه صریح از اقدامات طالبان به منظور حمایت و ارتقای حقوق بشر ستایش شده است. مارکس پوتزل، سرپرست و معاون نماینده خاص سرمنشوی سازمان ملل متحد در آن زمان گفته بود: «زمان آن فرارسیده است که همه افغان‌ها بتوانند پس از ۲۰ سال درگیری مسلحانه در صلح زنده‌گی کنند و زنده‌گی خود را از نو بسازند. نظارت ما نشان می‌دهد که وضعیت امنیتی از ۱۵ اگست [۲۰۲۱] بهبود یافته است.» در بخشی از این گزارش به اقدامات طالبان در مورد حمایت از حقوق بشر اشاره شده است. در این گزارش آمده است: «در حالی که مقام‌های حاکم اقداماتی را ظاهراً به هدف حمایت و

یونیسیف توزیع بیش از ۹۰۰ هزار جلد کتاب به مکتب‌های پروان را آغاز کرد

اصبح، پروان: مسوولان محلی طالبان در ولایت پروان می‌گویند که صندوق حمایت از کودکان سازمان ملل متحد (یونیسیف)، روند توزیع ۹۱۲ هزار و ۱۴۷ جلد کتاب درسی به مکتب‌های این ولایت را آغاز کرده است.

محمدحسن حقانی، رییس معارف طالبان برای پروان، روز پنجشنبه، ۲۴ حمل، گفته است که در مرحله نخست دست‌کم ۹۸ هزار و ۸۴۹ جلد کتاب در چند روز اخیر به مکتب‌های ولسوالی‌های جبل‌السراج، سالنگ، سیدخیل، بگرام، سرخ پارسا و شینواری این ولایت توزیع شده است.

قرار است این سازمان در مرحله بعدی، دست‌کم ۱۳ هزار و ۹۹۸ جلد کتاب را در روزهای آینده به مرکز و ولسوالی‌های باقی‌مانده پروان نیز اهدا کند. به گفته حقانی، قرار است در روزهای آینده ۱۲۴ پایه خیمه نیز به چند ولسوالی پروان توزیع شود. کمبود کتاب درسی در مکتب‌ها، یکی از مشکلات جدی در سراسر کشور است که چالشی بزرگ در روند آموزش خلق می‌کند.

یک مرد ۶۵ ساله به‌گونه مرموز در کاپیسا به قتل رسید

اصبح، کاپیسا: منابع محلی در کاپیسا می‌گویند که یک مرد ۶۵ ساله در این ولایت به‌گونه مرموز به قتل رسیده است.

این رویداد روز پنجشنبه، ۲۴ حمل، در روستای قاضی خیل ولسوالی حصه اول کوهستان کاپیسا به وقوع پیوسته است.

این مرد عبدالحفیظ نام دارد و توسط اسلحه شکاری به قتل رسیده است.

تاکنون انگیزه قتل عبدالحفیظ روشن نیست. مسوولان محلی طالبان نیز وقوع این رویداد را تأیید کرده و می‌گویند که جسد این مرد از یک مزرعه گندم پیدا شده است.

عبدالفتاح فایز، سخنگوی فرماندهی امنیه طالبان در کاپیسا، گفته است که شش تن در پیوند به این رویداد بازداشت شده است.

در چند ماه اخیر، رویداد های مشابه در کاپیسا افزایش یافته است. به تاریخ ۷ حمل، یک مرد در روستای شمیرخیل، از مربوطات مرکز این ولایت نیز به‌گونه مرموز کشته شده بود.

هشت تن به شمول یک کودک دری حملہ موشکی روسیہ در شرق اوکراین کشته شدند

مقامهای اوکراینی اعلام کردهاند که در پی حملہ موشکی روسیہ بر شرق این کشور، دست کم ہشت تن بہ شمول یک کودک کشتہ شدہاند. این حملہ روز جمعہ، ۱۳ اپریل، در شہر اسلوویانسک رخ دادہ است. رسانہهای بین المللی بہ نقل از مقامهای اوکراینی گزارش دادہاند کہ موشک پرتاب شدہ از سوی روسیہ بہ یک ساختمان برخورد کردہ است. پاولو کیریلنکو، والی منطقہ دونتسک، گفتہ است کہ ہفت موشک «اس-۳۰۰» روسی بہ اسلوویانسک در غرب شہر باخمتوت نیز شلیک شدہ است. او افزودہ است: «تلفات در ہمہ مکانها وجود دارد. ۲۱ نفر زخمی شدہاند و تاکنون ہشت نفر جان خود را از دست دادہاند.» پولیس اوکراین در توییتی گفتہ کہ یک کودک پس از بیرون کشیدن از زیر آوار در آمبولانس جان خود را از دست دادہ است.

شاہرخ خان، شاہ بریتانیا و شروین حاجی پور در میان ۱۰۰ فرد تأثیرگذار مجلہ تایمز

مجلہ امریکایی تایمز لیست افراد تأثیرگذار سال ۲۰۲۳ را اعلام کردہ کہ در میان آنان شخصیتهایی از ایران،

ہند و پاکستان بہ چشم می خورد. تایمز این فہرست را روز پنج شنبہ، ۱۳ اپریل، ہمہ گانی کردہ است. شاہرخ خان، ہنرپیشہ سینمای ہند، شروین حاجی پور، خالق آہنگ مشہور اعتراضی «برای»، نیلوفر حامدی و الاہہ محمدی، خبرنگاران زندانی در ایران، در میان ۱۰۰ شخصیت تأثیرگذار در جہان قرار دارند. چارلز سوم، شاہ بریتانیا، سلمان رشدی، نویسنده و شری رحمان، وزیر تغییرات اقلیمی

پاکستان، از دیگر افراد انتخاب شدہ از سوی مجلہ تایمز ہستند. افراد ذکر شدہ نسبت بہ میزان تأثیرگذاری شان بر جامعہ از سوی مجلہ تایمز انتخاب شدہاند. مجلہ تایمز ہمہ سالہ فہرست ۱۰۰ فرد تأثیرگذار در جہان را بہ نشر می سپارد. در دنیای فوتبال نیز کیلیان امبابہ و لیونل مسی، مهاجمان تیم فرانسوی پاری سن ژرمن، بہ عنوان شخصیتهای تأثیرگذار انتخاب شدہاند.

سازمان صحتی جہان:

حدود ہفت میلیون تن در جہان بہ بیماری شاگاس مبتلا ہستند

سازمان صحتی جہان اعلام کردہ کہ در حال حاضر دست کم ہفت میلیون تن در جہان بہ بیماری «شاگاس» مبتلا ہند. تدروس آدھانوم گیبریسیوس، دبیرکل سازمان صحتی جہان، روز جمعہ، ۱۴ اپریل، بہ مناسبت روز جہانی مبارزہ با بیماری شاگاس در توییتی نگاشتہ است کہ بیشتر مبتلایان بہ این ویروس در امریکای مرکزی و جنوبی زندہ گی می کنند. او افزودہ است: «ما از کشورہا می خواهیم کہ مراقبتھای صحتی اولیه را تقویت کنند تا بتوان بیماری را زود تشخیص و جان انسانها را نجات داد.»

بہ گفتہ تدروس، بیشترین مبتلایان بہ مکروب شاگاس افراد کم درآمدی ہستند کہ بہ لوازم بهداشتی کمتر دسترسی دارند.

ہرچند دبیرکل سازمان صحتی جہان درباره آمار جدید قربانیان این بیماری در جہان چیزی نگفتہ است، اما بنا بر گزارشها، تلفات این بیماری تا سال ۲۰۰۶، حدود ۱۲ ہزار و ۵۰۰ تن بودہ است.

ویروس شاگاس یا تریپانوزومیازیس امریکایی، یک بیماری استوایی ناشی از «پروتوزوا» و یک بیماری مشترک میان انسانها و حیوانات است. راہ اصلی انتقال این بیماری نیش حشرہای بہ نام ساس می باشد.

کبودی محل مکیدہ گی جلد توسط حشرہ و تب خفیف، از جملہ علایم ابتدایی و همچنان بزرگ شدن بطن از نشانہهای بعدی بیماری شاگاس در انسانہا بہ شمار می رود.

پیشگیری از این بیماری معمولاً بہ وسیلہ از بین بردن حشرہ ساس و جلوگیری از گزیدہ شدن توسط آن صورت می گیرد.

این بیماری برای نخستین بار در سال ۱۹۰۹ توسط کارلوس شاگاس کشف شد و نام وی بر این بیماری گذاشتہ شد.

بحران اقتصادی پاکستان:

امارات متحدہ عربی یک میلیارد دلار بہ این کشور کمک می کند

وزارت مالیه پاکستان می گوید کہ امارات متحدہ عربی بہ صندوق بین المللی پول (IMF) اطلاع دادہ است کہ یک میلیارد دلار بہ این کشور بحران زدہ جنوب آسیا کمک خواہد کرد. اسحاق دار، وزیر مالیه پاکستان، روز جمعہ، ۱۴ اپریل، در توییتی نگاشتہ است کہ این مبلغ پول می تواند راہ را برای اسلام آباد ہموار کند تا بستہهای کمکی مهمی را از وام دہندہهای جہانی، برای مقابلہ با بحران اقتصادی در این کشور بہ دست بیاورد. در ہمین حال، صندوق بین المللی پول گفتہ است کہ نیاز بہ تضمینهایی از سوی پاکستان دارد تا کسری بودجہ پرداختہای این کشور برای سال مالی را بہ طور کامل جبران کند.

کریستالینا جورجیوا، رئیس صندوق بین المللی پول، روز پنج شنبہ، ۱۳ اپریل، ابراز امیدواری کردہ است کہ پاکستان برنامه وام فعلی را تکمیل کند.

صندوق بین المللی پول روز سہ شنبہ ہفتہ گذشتہ نیز در گزارش چشم انداز اقتصاد جہانی خود پیش بینی کرد کہ پاکستان در سال مالی جاری تنها ۰.۵ درصد رشد خواہد کرد کہ در مقایسہ با ۶ درصد در سالهای ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۲ خیلی کم بہ نظر می رسد.

8 صبح اخبار امروز پویند فرنا
روایات ابوزیتون
حکایت فرامین امیر الطالین شیخ متور الوجہ
گویند چون دولت سلسلہ غنویان بہ سر آمد و سلطان غنویان با امرای خویش بہ بلاد ترکستان و چین و ماچین و بلغار و پاردریا و بین النہرین متواری گشت، لشکر یاجوج و ماجوج بر جابلقا مسلط گردیدہ و خاک آن را بہ خاکدان ذلالت سپردند. رعیت ملک جابلقا کہ زورشان بہ لشکر یاجوج و ماجوج نرسیدندی، ہر شب دست دعا بر آسمان برداشتی و خاندان سلطان غنویان را با الفاظ و کنایات متعددہ آشنا گردانیدندی. امیر لشکر یاجوج و ماجوج کہ صورت خویش از فرط زیبایی و رعنائی از دوست و دشمن دریغ داشتی، ہر روز فرامین و دستاگیری چند بر رعیت نافذ گردانیدی و آنان را بیشتر عاجز نمودندی. روزی رعیت بہ کسب و کار خویش مشغول بودی کہ ناگہان داروغہ شہر با جارچی بہ وسط میدان آمدی و جارچی با صدای بلند انکر الاصوات ندا دادی کہ ای رعیت شہر، بدانید و آگاہ باشید کہ امیرمان احسن الوجہین فرمان دادستی کہ از بہر رفاہ خلاق و رعایا ملاحظت چند اعمال گردندی. فرمان اول: پس از این ہیچ طالبی را این حق نبود کہ بر رعایا بہ بہانہهای مختلف ظلم کنندی. ہر طالبی کہ از این فرمان سرپیچی کند، در بار اول باید بہ وی گفتہ شود کہ چرا چنین ظلمی در حق آن رعیت بینوا کنی. و چون عبرت نگیرد و آن کار تکرار بنماید، سرلشکر آن طالب، با شدیدترین الفاظ حتی از الفاظ سازمان ملل متحد نیز شدیدتر وی را محکوم کنند. و چون بار سوم ہم سود نبخشد و آن طالب کار خویش بہ پیش برد، باید با وی مقاطعہ صورت گیرد. در حجرہ کہ ما آن را کوتہ گوئیم، بہ سوی وی بہ روی خوش نگریستہ نشود و کمترین سہم گوشت بہ وی دادہ شود. فرمان دوم: اگر در جنگ دشمنی را بہ اسارت می گیرید، زنہار کہ وی را نکشید. اگر خودش خواہان مرداندن خویش باشد، آن حساب جدا است؛ ولی اگر نخواست بمیرد، او را در کمال ملاحظت و موانست و خوش رویی بہ مردیدن تشویق کنید. کاری کنید کہ از مردن خویش خشنود و شادکام باشد. پس از مردن بہ خواست خود اسیر، جنازہاش را مبادا کہ بہ اقاربش بسپارید کہ سبب غم و اندوہ خانوادہ مرحوم و رنج آنان گردد کہ این ظلمی آشکار باشد. پس جنازہ را یا بہ دریا اندازید کہ مکانی بسیار پاک است، یا ہم بگذارید چہر مخلوق خداوند از گوشتش تمتع بردہ و بہ جان شما دعا کنندی. فرمان سوم: خران را میازارید کہ آنان در پیشگاہ دوست و رفیقمان، امیراتور فین تان شین، منزلت و قربت فراوان دارند. از این پس ہیچ کسی حق ندارد تا بر ماتحت خران میخ طویلہ فرو کند، یا آنان را بہ الفاظ زشت صدا بزند. همچنان در وقت ناسزاگوئی از خران و ابزارشان استفادہ نکنید کہ شأن خران پایین خواہد آمدندی. فرمان چہارم: پس از این ہیچ دہقانی حق نخواہد داشتندی کہ در زمین خویش مخدرات زرع نمایندی. ہر دہقانی کہ چنین کند، داروغہها حق دارند وی را گرفته و از وی بپرسند کہ چرا چنین کردستی و دیگر چنین نکنی. آنگاہ از وی مقداری بہ عنوان جزیہ گرفتن کنندی و بہ خزانہ امیر بسپردندی کہ حق امیر باشد. فرمان پنجم: ہیچ کس را حق این نباشد کہ ساز و سرود و تنبک و دایرہ گوش کندی. موسیقی آدمیان را از صراط المستقیم بہ در بردی و بہ سوی صراطهای دیگر علی الخصوص صراط رقص و جنباندن کمر و کفل و پایین تہ مبارک رہنمایی کند. پس کسی نباید موسیقی شنود. طالبان را نیز لازم است کہ تنہا آن موسیقی کہ توسط خاتون خوش بر و روی و زیباموی، لیلا فروہر ثانی پیغلہ نغمہ خوش بیان سرودہ می شود، گوش کنند؛ زیرا او در وصف مایان سرودن کند. اما از بہر آن کہ صدایش طالبان را از راہ بہ در نکند، باید با گوش خواہری بہ آن موسیقی گوش فرا دہند. البتہ آن آواز باید از پس پردہ آید. رعایا فی الواقع بدین فرامین گوش ہوش فرا دہند تا ما فرامین تازہ ابیتاع فرماییم. لقد انتہی حدیشنا ولم یصل الغراب الی منزلہ. گویند چون جارچی سخن بہ تمام برد، رعایا بار دیگر دست بہ سوی آسمان بردند و سلطان ماضی غنوی را با خاندانش بہ نجیب ابن بروت حوالہ دادندی.

طنز سیاسی

